

• صاحب امتیاز و مدیرمسئول: غلامحسین کرباسی • مشاوران: عباس عبدی و احمد زیدآبادی • سردبیر: محمد جواد روح • سردبیر آنلاین: افشین امیرشاهی • معاون سردبیر: مهرداد خدیر • دبیران گروه‌ها: فرزانه طهرانی (اقتصاد) • آرمن منتظری (دیپلماسی و بین‌الملل) • علی ورامینی (فرهنگ و هنر) • سمیه متقی (سیاست) • الهه ابراهیمی (خبر) • آرش خاموشی (عکس) • هادی حیدری (طرح و کاریکاتور) • شبنم رحمتی (معاون آنلاین) • مدیر هنری: مهدی قربانی تبار • حروفچینی و ویراستاری: شهرام هادی • مدیر اداری و آگهی‌ها: شاهرخ حیدری • تلفن روابط عمومی: ۸۸۷۴۹۳۰۵۰ • تحریریه: ۸۸۷۳۰۲۹۱ • آگهی‌ها: ۸۸۷۳۵۲۰۷ • نشانی: خیابان شهید بهشتی، خیابان پاکستان، کوچه دوازدهم، پلاک ۱۸ • لیتوگرافی و چاپ: هم‌میهن • توزیع: نشر گستر امروز نوین • تلفن: ۰۲۱-۹۱۳۰۴۱۴۲

درگیری مجازی، بحران واقعی

فاطمه باباخانی

روزنامه‌نگار محیط‌زیست

«یک قلاده سگ ولگرد در شهرهای اشکنذر و زارچ یزد ۱۶ نفر را راهی بیمارستان کرد». این تیتری از خبرگزاری ایرنا، خبرگزاری رسمی دولت در ساعت ۲۲:۰۷ هفدهم فروردین‌ماه ۱۴۰۳ بود. باین‌حال درباره این خبر تنها یک گزارش از سوی «ستاره حاجتی» در روزنامه «پیام ما» منتشر شد و سایر رسانه‌ها به آن واکنشی نشان ندادند، حتی کارشناسانی هم که سابق بر این درباره حمله سگ‌های بلاصاحب مطالبی را در صفحات شبکه‌های اجتماعی‌شان منتشر می‌کردند، در این باره ترجیح دادند سکوت کنند. استدلال اغلب آنها بی‌فایده بودن هرگونه بحث و اظهارنظری در این باره بود.

در چند سال اخیر بحث‌های مرتبط با سگ‌های بلاصاحب در شبکه‌های اجتماعی به‌شکل گسترده‌ای مطرح شد و شاهد صف‌آرایی دو گروه در مقابل هم بودیم؛ کارشناسان حیات‌وحش و طرفداران حقوق حیوانات؛ کارشناسان حیات‌وحش در پیست‌های متعدد به این نکته اشاره می‌کردند که بالا رفتن جمعیت سگ‌های بلاصاحب باعث از بین رفتن امنیت زیستگاه‌های حیات‌وحش شده است. آنها همچنین از جفت‌گیری گرگ‌ها و سگ‌ها و تولد گونه‌هایی به اسم «گرگاس» می‌نوشتند؛ گونه‌ای که برخلاف گرگ‌ها به جامعه انسانی نزدیک می‌شود و احتمال بالا رفتن حملات به انسان‌ها را بالا می‌برد. از نظر آنها، تنها راهکار مدیریت جمعیت با گزینه حذف امکان‌پذیر است. کارشناسان حیات‌وحش داده‌هایی را از کشورهای توسعه‌یافته مانند آمریکا، انگلیس و... ارائه می‌کردند که در آنها گزینه حذف فیزیکی در جمعیت‌های بالا به جد دنبال می‌شود. باین‌حال طرفداران حقوق حیوانات هم بی‌کار نبودند؛ آنها زیر این پیست‌ها، کارشناسان حیات‌وحش را قاتلانی می‌دیدند که قصد دارند به گفته آنها فرشته‌های مهربان را از بین ببرند. گروه دیگری البته روی عقیم‌سازی و... تاکید می‌کردند و می‌گفتند می‌توان با این گزینه، جمعیت را کنترل کرد. برخی هم روی بالا رفتن رفاه سگ‌های بلاصاحب تاکید داشتند و افزایش رفاه را دلیلی برای باقی ماندن سگ‌ها در یک محدوده و کاهش احتمال آسیب‌رسانی به سایر گونه‌ها و مهم‌تر از همه انسان می‌دانستند. همچنان که تعداد بیشتری از کارشناسان حیات‌وحش در شبکه‌های اجتماعی وارد می‌شدند، از آن سو نیز تعداد مخالفان بیشتر می‌شد و ابعاد متفاوت‌تری می‌یافت. به‌عنوان مثال گروهی بر بحث‌های اخلاقی تکیه می‌کردند و مرگ سگ‌ها را گزینه‌ای غیراخلاقی می‌دانستند، در مقابل کارشناسان روی گوشه‌خواری دست‌می‌گذاشتند و اینکه گوشه‌خواری به‌معنای مرگ گونه‌هایی مانند گاو، گوسفند، مرغ و... است. به علاوه طبیعت‌گردان نیز از حضور جمعیت‌های بلاصاحب گله کرده و از افزایش حملات می‌گفتند. از نظر آنها، وضعیت در برخی مناطق چندان وخیم شده که امکان دوچرخه‌سواری با ترد در آنها عملاً امکان‌پذیر است. یک گروه دیگر هم البته در این میانه بودند که کمتر خود را وارد منازعه می‌کردند و در اندک‌پیست‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی می‌گذاشتند خواستار رسیدن به یک راه‌حل میانه می‌شدند. از نظر آنها ادبیات کارشناسان حیات‌وحش به اندازه مدافعان حقوق حیوانات تند بود و همین باعث می‌شد، نتوانند روی یک گزینه توافق کنند. مخالفان این گروه البته آنها را کسانی می‌دانستند که در میدان عمل نیستند؛ چه به لحاظ فقدان حضور در ایران یا نشستن بر کرسی استادی دانشگاه بدون انجام فعالیت میدانی در زیستگاه‌ها هرچقدر بحث در شبکه‌های اجتماعی درباره سگ‌های بلاصاحب بیشتر و بیشتر مطرح می‌شد و انواع و اقسام گفت‌وگوها در کلاب‌هاوس، اینستاگرام، توئیتر و... شدت می‌گرفت، در دنیا واقعی به نظر نمی‌رسید نشانه‌ای از پرداختن به این موضوع از سوی متولیان باشد؛ زمانی که از متولیان صحبت می‌کنیم یکی از آنها به شهرداری‌ها و سازمان‌هایی مانند محیط‌زیست، وزارت بهداشت و... برمی‌گردد. نه‌جستایی با حضور موافقان و مخالفان و مسئولان دولتی و شهرداری برگزار می‌شد، نه حتی بین خود متولیان بحثی در این باره بود. حتی آمارهایی روی به فزونی گزیدگی توسط سگ‌ها در شهرهای مختلف ایران هم نتوانست بحث را از شبکه‌های اجتماعی به خارج از آن بکشاند و نه‌باید بخش بزرگی از کارشناسان حیات‌وحش این بحث را راه کرده و ترجیح دادند درباره آن سکوت کنند. آنها تنها در دوره‌های خود از بحرانی می‌گفتند که نه‌تنها دامن حیات‌وحش را خواهد گرفت، بلکه به‌زودی به جامعه انسانی در شهرها و روستاها نیز سرایت خواهد کرد؛ همچنان که در روز پدر در سال گذشته، پسر پچه‌ای که قصد داشت برای پدرش هدیه بخرد قربانی حمله سگ‌ها شد و تصاویر پدرش که شب‌ها را بر مزار پسر می‌خوابید، بسیاری را بی‌خواب کرد، هرچند در این دسته مسئولان باز هم نمی‌گنجیدند.

اینکه بحرانی که کارشناسان حیات‌وحش از آن صحبت می‌کنند آغاز شده یا در آینده نزدیک گریبان‌مارا خواهد گرفت، مشخص نیست، شاید بحران همین تعداد بالای اخبار سگ‌گزیدگی باشد؛ همچنان که آمار ۱۴۰۱ نشان می‌دهد ۸۱ درصد از ۳۲۰ هزار و ۱۱۱ مورد گزیدگی مربوط به سگ‌ها بوده است اما به نظر می‌رسد تا بحث درباره سگ‌ها، تنها به دعوای شبکه‌های اجتماعی ختم شده و در عمل کاری انجام نشود، باید انتظار تشدید شرایط را داشت.

قهرمانی ایران جهانی شدن افغانستان

شاگردان و حید شمسایی در حالی قهرمانی در جام ملت‌ها را جشن گرفتند که تیم ملی افغانستان نیز با مربی ایرانی به جام جهانی صعود کرد

سپهر خرمی

گزارشگر ورزشی هم‌میهن

نیز برای برگزاری سه مسابقه تدارکاتی به لبنان سفر کرد تا پیش از پیش برای این مسابقات آماده شود. همچنین این تیم موفق شد چند دیدار تدارکاتی با تیم‌هایی چون جمهوری چک، موزامبیک، تایلند و میانمار برگزار کند تا در محک جدی با تیم‌هایی بخورد که حرفی برای گفتن در این رشته دارند. پنج تساوی مقابل تیم‌های لبنان، تاجیکستان، جمهوری چک، موزامبیک و مالزی و ۲ باخت در برابر تیم‌های (ایران و تایلند) حاصل کارنامه مجید مرتضایی در دوره دوم حضورش در تیم ملی فوتبال افغانستان است.

مقایله با بازیکن سالاری

غیبت ۵ بازیکن در میان لیست ۱۸ نفره دعوت‌شده از سوی مجید مرتضایی برای شرکت در بازی‌های دوستانه و جام ملت‌های آسیا، تیم ملی فوتبال را در آستانه شروع این رقابت‌های مهم، وارد حاشیه و البته جنجال کرد. اتفاقی که کمتر کسی فکر و پیش‌بینی‌اش را می‌کرد، زیرا فوتبال بدون حاشیه خاصی و با برگزاری اردوهای برون‌مرزی به کارش ادامه می‌داد. خط‌زدن برخی ستاره‌ها اما جنجال بزرگی را در رسانه‌های این کشور به راه انداخت که هنوز در حوزه ورزش محدودیت خاصی شامل حال‌شان نمی‌شود و بدون خطوط قرمز می‌توانند تقدارها مطرح کنند.

اکبر کاظمی، مهدی نوروزی، رضا حسین‌پور، فرهاد محمودی، مهران غلامی، بهمن گرگیچ، امید قنبری، محمد مرادی، حسین محمدی، سیدمجتبی حسینی، علی جعفری، حسن حسینی، ناصر تیموری و میثم فیضی سایر بازیکنانی هستند که ترکیب تیم ملی را در این مسابقات تشکیل می‌دهند. به‌جز فرهاد محمودی، تما بازیکنان تیم را مهاجرین مقیم ایران تشکیل می‌دهند.

سیدحسین موسوی، حمیدرضا حسین‌پور و علی امیری که در دور مقدماتی نقش بسزایی در موفقیت تیم داشتند و در لیگ عربستان حضور دارند و لژیونر محسوب می‌شوند، برای حضور در جام ملت‌ها از سوی مرتضایی خط خوردند تا یک اتفاق کم‌سابقه برای این تیم رقم بخورد. صادقی و وحید صمیمی که از گلزنان برتر تیم ملی افغانستان بودند نیز دعوت به عمل نیافت تا حواشی این گلزنان تیم افزایش پیدا کند. هرچند در ابتدا عنوان شده بود خط خوردن این بازیکن به‌دلیل غیبت در تمرینات تیم ملی بوده اما با مصاحبه سیدحسین موسوی و حمیدرضا حسینی علیه مرتضایی مشخص شد که اختلاف بین ستاره‌های خط‌خورده تیم با مرتضایی بیش از چیزی است که تصور می‌شد. مجید مرتضایی سرمربی تیم ملی فوتبال می‌گوید غیبت بازیکنان سابقه‌دار، در تیمش هیچ خللی از نظر فنی وارد نکرده و نمی‌کند، زیرا او معتقد است دعوت از چند بازیکن جوان و آینده‌دار ضمن تضمین آینده تیم ملی فوتبال افغانستان به تیمش از لحاظ فنی نیز کمک کرده است. مجید مرتضایی ریسک خط‌زدن چند ستاره تیمش را به جان خرید و با دعوت از چند بازیکن زیر ۲۳ سال تلاش کرد با ترکیبی جوان‌تر راهی جام ملت‌های آسیا شود. او اگر نتیجه نمی‌گرفت باتوجه به خط‌زدن چند ستاره کار سختی برای ادامه کار داشت اما با کسب موفقیتی کم‌نظیر حالا کسی ستاره‌های باغی را به یاد نمی‌آورد.

بلندپروازی افغان‌ها با مربی مشهدی

در روزهایی که با روی کار آمدن حکومت طالبان، ورزش کشور افغانستان با حواشی بسیاری روبه‌رو شده و بیش از ۳۰ ورزشکار طی دو سال اخیر به کشورهای دیگر پناهنده شدند، تیم ملی فوتبال این کشور در حالی به جام جهانی صعود کرد که سرمربی قبلی‌اش به کشور آمریکا پناهنده شد تا فرصت و قرعه به نام مجید مرتضایی، مربی ایرانی برسد تا نقش پررنگی در صعود این تیم به رقابت‌های جهانی ایفا کند. افغان‌ها حالا ۵ ماه فرصت دارند تا برگزاری اردوهای تدارکاتی مناسب، شگفتی را این‌بار در قامت مسابقات جهانی ادامه دهند؛ بلندپروازی‌ای که با مرتضایی امکان‌پذیر خواهد بود. باید کمی صبر کرد.

چهره

درگذشت رهبر جوان ارکستر ملی اصفهان

مرتضی شفیع، رهبر و بنیان‌گذار ارکستر ملی موسیقی اصفهان، متولد سال ۱۳۶۳ بود. او که ارکستر ملی موسیقی اصفهان را در ۲۰ سالگی راه‌اندازی کرد و رهبری آن را بر عهده گرفت، زودآسائیدی مانند ابراهیم لطفی، هویبک باغومیان، ربکا هافمن، روبن گوسمیان و علی رحیمیان مشق موسیقی کرد و آهنگسازی را نزد کامبیز روش‌روان، منوچهر صحرایی، لوریس چکناوریان، امیر اسلامی و ولادیمیر خوستیف آموخت. از جمله خوانندگانی که با ارکستر ملی موسیقی اصفهان به همکاری پرداختند، می‌توان به سالار عقیلی، علیرضا قربانی، محمد معتمدی و... اشاره کرد. ضمن اینکه بسیاری از خوانندگان اصفهانی مانند مجتبی اخگری نیز با این ارکستر همکاری کردند و بسیاری از نوازندگان بزرگ ایران از ارکستر ملی و ارکستر سمفونیک تهران به اصفهان رفته و در این ارکستر نواختند. مرتضی شفیع، رهبر و بنیان‌گذار جوان ارکستر ملی موسیقی اصفهان و برگزیده جشنواره موسیقی فجر بعد از مدت‌ها

بیماری کبدی و با وجود پیوند، روز یکشنبه نهم اردیبهشت‌ماه به‌دلیل عفونت ریوی در بیمارستان ابوعلی سینای شیراز درگذشت.

کتابخانه

عشقی که ناتمام ماند

کتاب «مدونای پوستین‌پوش»، نوشته صباح‌الدین علی، با ترجمه عین‌اله غریب در ۲۰۸ صفحه با قیمت ۱۸۰ هزار تومان توسط نشر چشمه منتشر شده است. صباح‌الدین علی در این رمان از تجربه سفر خود به آلمان بهره می‌گیرد تا داستان مرد بورژوازی را روایت کند که عاشق پرتزه زنی می‌شود و هر روز به دیدار آن می‌رود. اما روزی پای زنی به زندگی او باز می‌شود که خالق آن تابلو است و این گونه ماجرای غریب میان این عاشق و آن خالق رخ می‌دهد که با اجبار به بازگشت رانف به ترکیه ناتمام و در ابهام باقی می‌ماند. در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم: «از میان بسیاری که تاکنون با آنان مواجه شده‌ام یکی بیش از همه متأثرم کرد چنان که پس از گذشت ماه‌ها هنوز هم از این تأثیر خلاصی ندارم تا به تأمل دمی درنگ کرده و با خود خلوت می‌کنم، چهره‌ی مصومانه‌ی آقای رانف در برابرم جان می‌گیرد.»

مدونای پوستین‌پوش

نویسنده:

صبح‌الدین علی

مترجم:

عین‌اله غریب

انتشارات: چشمه

تاریخ

روز ملی خلیج فارس

از سال ۱۳۸۴ روز ملی اردیبهشت‌ماه به‌عنوان روز ملی خلیج فارس در تقویم رسمی ایران ثبت شد. باین‌همه نخستین میزگرد رسمی گرامی‌داشت این روز، ۵ سال بعد و در سال ۱۳۸۹ برگزار شد. وجه

تسمیه این نامگذاری در این روز خاص به واقعه اخراج پرتغالی‌ها از سواحل جنوبی کشور در سال ۱۶۶۲ میلادی و در دوران سلطنت شاه‌عباس صفوی بر ایران و والی‌گری امام‌قلی‌خان در فارس بازمی‌گردد. پرتغالی‌ها که در سال ۱۶۰۹ میلادی به سواحل تسلط پیدا کرده بودند اما با درایت شاه‌عباس، رشادت امام‌قلی‌خان و حمایت انگلیسی‌ها که چهار کشتی در اختیار نیروهای ایرانی قرار دادند، بالاخره هرمز فتح شد و پرتغالی‌ها ناچار شدند جزیره را ترک کنند. با این پیروزی ایران تا سال ۱۸۲۰، پرچمدار و قدرت برتر خلیج فارس و دریای عمان بود و حاکمیت ایران طی معاهده‌های مجمل (۱۸۰۹) و مفصل (۱۸۱۲) با انگلستان نیز تثبیت شد. در سال‌های اخیر به‌خصوص باتوجه به دعوای بی‌پایه و خلاف واقعیت‌های مسلم تاریخی برخی از کشورهای حوزه خلیج فارس درباره نام این خلیج، اهمیت برگزاری و بزرگداشت روز ملی خلیج فارس بیش‌ازپیش احساس می‌شود.